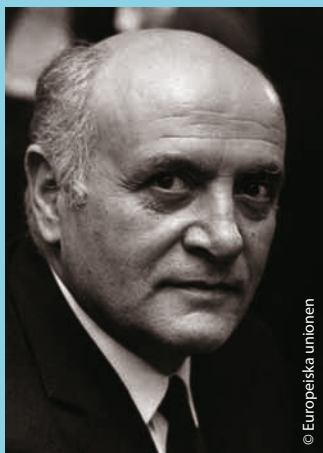

Altiero Spinelli: en obeveklig federalist

Altiero Spinelli 1907 - 1986

© Europeiska unionen

Den italienske politikern Altiero Spinelli är en av EU:s grundare. Han var den ledande personen bakom Europaparlamentets förslag om ett fördrag för ett federalt EU – den så kallade Spinelliplanen. Den antogs 1984 av en stor majoritet i parlamentet och var en viktig inspirationskälla till EU-fördragen under 1980- och 1990-talen.

17 år gammal gick Spinelli med i kommunistpartiet, vilket ledde till att han dömdes av den italienska fascistregimen och satt fängslad mellan 1927 och 1943. I slutet av andra världskriget startade han federaliströrelsen i Italien.

Som rådgivare till personer som de Gasperi, Spaak och Monnet arbetade han för ett enat Europa. Han var utbildad jurist och arbetade även för den europeiska saken i den akademiska världen. Bland annat inrättade han det utrikespolitiska institutet i Rom.

Som EU-kommissionär ansvarade han för inrikespolitiken 1970–1976. Under tre år var han italiensk parlamentsledamot för kommunistpartiet innan han valdes in i Europaparlamentet 1979.

Tidiga år

Altiero Spinelli föddes i Rom den 31 augusti 1907 i en socialistisk familj. Han blev politiskt aktiv i det italienska kommunistpartiet i mycket unga år. Till följd av sina aktiviteter i kommunistpartiet anhölls han 1926 och dömdes av Mussolinis fascistiska specialtribunal till 16 år och åtta månader i fängelse. Tio av dessa år tillbringade han i fängelse och ytterligare sex i fängsligt förvar. Under hela denna tid vägrade han att avsäga sig sina ideal, trots att detta skulle ha lett till benådning. Under sin tid i fängelset studerade han med brinnande iver och blev en passionerad förespråkare för överstatlig integration. Han kritiserade vissa av kommunistpartiets politiska ståndpunkter. Besvikelsen över partiet och de insikter han hade skaffat sig under sina studier ledde till att han övergav kommunisterna och anslöt sig till federalisternas sak. Det var under fångenskapen på den lilla ön Ventotene som hans

federalistiska idéer började ta form. Han blev allt mer övertygad om att en paneuropeisk övergång till federalism skulle motverka nationalismens destruktiva kraft.

Ventotenemanifestet

Under sin tid på Ventotene läste Spinelli flera federalistteoretikers arbeten. Inspirerad av deras tankar och idéer författade han tillsammans med andra fångar Ventotenemanifestet, där han beskrev sin federalistiska vision och framtiden för Europa. Detta manifest är ett av de första dokument som argumenterar för en europeisk konstitution. Manifestet hade ursprungligen titeln "Mot ett fritt och enat Europa" och säger att alla segrar över

fascistiska krafter är utan värde om de inte leder till något mer än en annan version av det gamla europeiska systemet med suveräna nationalstater i nya allianser. Detta skulle bara leda till ännu ett världskrig. I manifestet föreslogs en överstatlig europeisk statsfederation som skulle binda samman de europeiska staterna till den grad att det skulle bli omöjligt att starta krig igen.

Federaliströrelsen

När Spinelli släppts fri 1943 valdes hans texter som program för Movimento Federalista Europeo (Europas federaliströrelse) som han bildade samma år. Under resten av 1940-talet och 1950-talet blev Spinelli en ivrig förespråkare för den federalistiska saken och kritiserade bristen på framsteg i försöken att uppnå europeisk integration. Han ansåg att mellanstatligt samarbete med fullständig nationell suveränitet i organisationer som OECD och Europarådet inte räckte. Därför krävde han ytterligare integration. Som politisk rådgivare till den dåvarande italienske premiärministern, Alcide de Gasperi, övertygade han honom att arbeta för en europeisk försvarsgemenskap. Det misslyckades till slut, till Spinellis besvikelse.

Krokodilklubben

Under 1960-talet var Spinelli forskare och regeringsrådgivare. Han inrättade det utrikespolitiska institutet i Rom och var EU-kommissionär 1970–1976. År 1979 valdes han till ledamot av Europaparlamentet. Som parlamentsledamot tog han än en gång chansen att föra fram sin federalistiska vision av Europa. År 1980 bildade han tillsammans med andra federalister i parlamentet Krokodilklubben, som fick sitt namn efter deras favoritrestaurang i Strasbourg. Krokodilklubben ville ha ett nytt europeiskt fördrag. Medlemmarna lade fram ett förslag i parlamentet om att inrätta en specialkommitté som skulle utforma ett förslag till ett nytt fördrag om Europeiska unionen som till allt utom namnet skulle vara en konstitution för Europa.

Spinelliplanen

Den 14 februari 1984 antog Europaparlamentet Spinellis förslag med stor majoritet och godkände utkastet till fördrag om Europeiska unionen, den så kallade Spinelliplanen. Även om de nationella parlamenten inte stödde fördraget låg dokumentet till grund för den europeiska enhetsakten 1986, som öppnade de nationella gränserna för den gemensamma marknaden, och för Maastrichtavtalet 1992 då EU bildades. Spinellis entusiasm fick den franske presidenten Mitterrand att tänka om och förespråka överstatlighet istället för mellanstatligt samarbete. Detta gav flera andra länder kraft att driva på den europeiska integrationsprocessen.

Även om inte alla hans ambitiösa idéer blev verklighet försökte Spinelli obevekligt nå målet om en överstatlig europeisk regering för att förhindra nya krig och uppnå ett enat Europa. Hans tankar låg bakom många ändringar i EU, i synnerhet Europaparlamentets ökade maktbefogenheter. Federaliströrelsen har fortfarande regelbundna möten på den lilla ön Ventotene. Altiero Spinelli dog 1986 och Europaparlamentets huvudbyggnad i Bryssel bär hans namn.

Spinelli i Europaparlamentet kort efter att hans plan för ett federalt Europa godkänkts 1984.